

PRIOPĆENJE ZA MEDIJE br. 77/24

U Luxembourggu 30. travnja 2024.

Presuda Suda u predmetu C-670/22 | M.N. (EncroChat)

EncroChat: Sud pojašnjava uvjete za prosljeđivanje i uporabu dokaza u kaznenim predmetima s prekograničnim elementima

U kontekstu kaznenih postupaka u Njemačkoj u vezi s nezakonitom trgovinom opojnim sredstvima pomoću šifriranih telekomunikacijskih usluga EncroChat, Sud pojašnjava određene uvjete za prosljeđivanje i uporabu dokaza koji proizlaze iz Direktive o europskom istražnom nalogu u kaznenim stvarima.

Tako europski istražni nalog koji se odnosi na prosljeđivanje dokaza koje je već prikupila druga država članica može, pod određenim uvjetima, donijeti javni tužitelj. Pri njegovu izdavanju ne moraju se poštovati uvjeti koji se primjenjuju na prikupljanje dokaza u državi izdavateljici. Međutim, mora biti moguće naknadno sudskim putem preispitati jesu li poštovana temeljna prava osoba o kojima je riječ. Usto, kada neka država članica provodi mjeru presretanja na državnom području druge države članice, ona tu državu mora o tome pravodobno obavijestiti. Kazneni sudac u određenim uvjetima mora odbaciti dokaze ako se osoba o kojoj je riječ o njima nije mogla očitovati.

Francuska je policija uz pomoć nizozemskih stručnjaka i ovlaštenja francuskog suda uspjela prikriveno pristupiti šifriranoj telekomunikacijskoj usluzi EncroChat. Tom se uslugom diljem svijeta koristilo na šifriranim mobilnim telefonima radi nezakonite trgovine opojnim sredstvima. Putem Europolova poslužitelja, njemački Savezni ured kriminalističke policije mogao je pregledati tako presretnute podatke koji su se odnosili na korisnike EncroChata u Njemačkoj.

Nastavno na europske istražne naloge koje je izdalo njemačko državno odvjetništvo, francuski sud odobrio je prosljeđivanje tih podataka i njihovu uporabu u kaznenim postupcima u Njemačkoj.

Zemaljski sud u Berlinu, pred kojim se vodi jedan takav postupak, pita se o zakonitosti tih europskih istražnih naloga. Stoga je Sudu uputio niz prethodnih pitanja koja se odnose na Direktivu o europskom istražnom nalogu u kaznenim stvarima¹.

Sud je odgovorio da **europski istražni nalog koji se odnosi na prosljeđivanje dokaza koji su već u posjedu nadležnih tijela države izvršiteljice** (u ovom slučaju Francuske) **ne mora nužno donijeti sud. Može ga donijeti javni tužitelj** ako je on u isključivo nacionalnom postupku nadležan za izdavanje naloga za prosljeđivanje već prikupljenih dokaza.

Osim toga, **na izdavanje takvog naloga primjenjuju se isti materijalni uvjeti poput onih koji se primjenjuju na prosljeđivanje sličnih dokaza u potpuno unutarnjoj situaciji. Suprotno tomu, ne moraju se poštovati isti materijalni uvjeti poput onih koji se primjenjuju na prikupljanje dokaza.** U tom pogledu načelno nije relevantna okolnost da su francuska tijela u ovom slučaju prikupila dokaze u Njemačkoj i u interesu svojih njemačkih kolega. Suprotno tomu, **sud kojem je protiv te odluke podnesena žalba morat će moći nadzirati poštovanje temeljnih prava osoba o kojima je riječ.**

Nadalje, Sud pojašnjava da se o **mjeri povezanoj s prikrivenim pristupom terminalnim uređajima**, čiji je cilj prikupljanje podataka o prometu, lokaciji i komunikacijama internetskog pružatelja komunikacijskih usluga, **mora**

obavijestiti državu članicu u kojoj se nalazi njezin subjekt (u ovom slučaju Njemačka). Nadležno tijelo te države članice stoga ima mogućnost javiti da se to presretanje telekomunikacija ne može izvršiti ili da ga se mora prekinuti ako to ne bi bilo dopušteno u okviru sličnog domaćeg slučaja. Cilj tih obveza i tih ovlasti nije samo osigurati poštovanje suverenosti obaviještene države članice, nego i zaštititi prava osoba o kojima je riječ.

Nacionalni kazneni sudac mora odbiti, u okviru kaznenog postupka pokrenutog protiv osobe osumnjičene za kaznena djela, dokaze ako se osoba o kojoj je riječ ne može o njima očitovati i ako oni mogu imati odlučujući utjecaj na ocjenu činjenica.

NAPOMENA: Prethodni postupak omogućuje sudovima država članica da u okviru postupka koji se pred njima vodi upute Sudu pitanja o tumačenju prava Unije ili o valjanosti akta nekog Unije. Sud ne rješava spor pred nacionalnim sudom. Na nacionalnom je sudu da predmet riješi u skladu s odlukom Suda. Ta odluka jednako obvezuje i druge nacionalne sudove pred kojima bi se moglo postaviti slično pitanje.

Neslužbeni dokument za medije koji ne obvezuje Sud.

[Cjelovit tekst i, ovisno o slučaju, kratak prikaz](#) presude objavljuju se na stranici CURIA na dan objave.

Osoba za kontakt: Nancho Nanchev ☎ (+352) 4303 2083

Snimke s objave presuda dostupne su na „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 2 2964106.

Ostanite povezani!

¹ [Direktiva 2014/41/EU](#) Europskog parlamenta i Vijeća od 3. travnja 2014. o Europskom istražnom nalogu u kaznenim stvarima